

Câu 1 (trang 83 sgk Tiếng Việt 5)

Dưới đây là hai cách mở bài của bài văn **Tả con đường quen thuộc từ nhà em tới trường**. Em hãy cho biết: Đoạn nào mở bài theo kiểu trực tiếp, đoạn nào mở bài theo kiểu gián tiếp? Nêu cách viết mỗi kiểu mở bài đó.

a. Từ nhà em đến trường có thể đi theo nhiều ngã đường. Nhưng con đường mà em thích đi hơn cả là đường Nguyễn Trường Tộ.

b. Tuổi thơ của em có biết bao kỉ niệm gắn với những cảnh vật của quê hương. Đây là dòng sông nhỏ đầy ắp tiếng cười của bọn trẻ chúng em mỗi buổi chiều hè. Kia là triền đê rộn rã tiếng hát của thanh niên nam nữ những đêm trăng sáng. Nhưng gần gũi, thân thiết với em vẫn là con đường từ nhà đến trường - con đường đẹp đẽ suốt những năm tháng học trò của em.

Chú ý:

- Mở bài trực tiếp: kể ngay vào việc hoặc giới thiệu ngay đối tượng định tả.
- Mở bài gián tiếp: nói chuyện khác để dẫn vào chuyện hoặc đối tượng định tả.

Trả lời:

Lời giải chi tiết:

Đoạn	Mở bài trực tiếp	Mở bài gián tiếp
a) Từ nhà em đến trường có thể đi theo nhiều ngã đường. Nhưng con đường mà em thích đi	+	

hơn cả là đường Nguyễn Trường Tộ.		
b) Tuổi thơ của em có biết bao kỉ niệm gắn với những cảnh vật của quê hương. Đây là dòng sông nhỏ đầy ắp tiếng cười của bọn trẻ chúng em mỗi buổi chiều hè. Kia là triền đê rộn rã tiếng hát của thanh niên nam nữ những đêm sáng trăng. Nhưng gần gũi, thân thiết nhất với em vẫn là con đường từ nhà đến trường - con đường đẹp đẽ suốt những năm tháng học trò của em.		+

Giải thích:

- Đoạn a) là cách mở bài **trực tiếp** vì kể ngay (nói ngay) đến đối tượng được tả.

- Đoạn b) là cách mở bài **gián tiếp** vì nói chuyện khác để dẫn vào chuyện hoặc đối tượng định tả.

Câu 2 (trang 84 sgk Tiếng Việt lớp 5)

Dưới đây là hai cách kết bài của bài văn **Tả con đường quen thuộc từ nhà em tới trường**. Em hãy cho biết điểm giống nhau và khác nhau giữa đoạn kết bài không mở rộng (a) và đoạn kết bài mở rộng (b).

a) Con đường từ nhà em đến trường có lẽ không khác nhiều lắm những con đường trong thành phố, nhưng nó thật thân thiết với em.

b) Em rất yêu quý con đường từ nhà đến trường. Sáng nào đi học, em cũng thấy con đường sạch sẽ. Em biết đây là nhờ công của quét dọn ngày đêm của các cô bác công nhân vệ sinh. Em và các bạn bảo nhau không xả rác bừa bãi để con đường luôn sạch, đẹp.

Trả lời:

* Giống nhau: đều nói về tình cảm yêu quý, gắn bó thân thiết của bạn học sinh đối với con đường.

* Khác nhau:

- Không mở rộng: khẳng định con đường rất thân thiết đối với học sinh.

- Mở rộng: vừa nói về tình cảm yêu quý con đường, vừa ca ngợi công ơn của các cô bác công nhân vệ sinh đã giữ sạch con đường, đồng thời thể hiện ý thức giữ cho con đường luôn sạch, đẹp.

Câu 3 (trang 84 sgk Tiếng Việt lớp 5)

Viết một đoạn mở bài kiểu gián tiếp và một đoạn kết bài kiểu mở rộng cho bài văn tả cảnh thiên nhiên ở địa phương em.

Trả lời:**Bài tham khảo 1**

- Mở bài gián tiếp: Mỗi ngày, ti vi, báo chí giới thiệu rất nhiều cảnh đẹp của đất nước ta. Em cũng từng được đi du lịch nhiều nơi. Em đã đến bãi cát vàng tuyệt đẹp ở Nha Trang hay những đồi cát ở Mũi Né, em đã cũng được biết đến cái lạnh run người của đất trời Đà Lạt. Thế nhưng, dù đi đâu em vẫn thấy gần gũi nhất, thân thuộc nhất chính là nơi thị xã quê hương em.

- Kết bài mở rộng: Em rất yêu quý thị xã quê hương em. Nếu có dịp xin hãy đến thăm thị xã quê hương em. Tuy rằng thị xã rất nhỏ nhưng cảnh rất đẹp, khí hậu rất dễ chịu và nhất là có lòng hiếu khách vô cùng! Mời mọi người ghé thăm!

Bài tham khảo 2

- Mở bài gián tiếp: Quê ngoại em ở vùng trung du, nơi có núi đồi trập trùng trải dài về phía xa vô tận. Giữa những dãy núi là cánh đồng lúa xanh tươi hai bên bờ sông Cầu uốn quanh. Một sáng sớm mùa hạ về quê, em được theo ngoại ra cánh đồng. Cảnh đẹp hiện ra khiến em vô cùng thích thú và ấn tượng.

- Kết bài mở rộng: Dù chỉ được về thăm quê trong ít ngày ngắn ngủi nhưng bức họa đồng quê một buổi sớm để lại trong em rất nhiều cảm xúc, đó là sự thanh bình và yên ả, là thiên nhiên xanh tươi và cuộc sống lao động bình dị, vui tươi. Nhìn cánh đồng quê và nụ cười hiền hậu của ngoại, em mong ước một vụ mùa bội thu, một cuộc sống no ấm đủ đầy sẽ lại về với người dân quê em.